

อาสาสมัครกับภัยพิบัติ

“Next Boxing Day” มองอนาคตของการเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่เพื่อประเมินความเสี่ยง
และ เตรียมการวางแผนรับมืออย่างไรให้มีประสิทธิภาพในสังคมไทย

งานประชุมระดับชาติด้านการอาสาสมัคร ครั้งที่ 1 วันที่ 8 พ.ค. 2558 เวลา 14.00 - 15.00 น.
ณ ห้องประชุม 2-1 ชั้น 2 อาคารเอนกประสงค์ (อาคาร 10) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

องค์กรรับผิดชอบ : มูลนิธิกระจกเงา

รายชื่อวิทยากร

1. คุณสมบัติ บุญงามอนงค์
2. คุณปรเมศวร์ มินศิริ

รูปแบบการประชุม : การประชุมระดมความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วม

1. มองอนาคตของการเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่

เมื่อประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตภัยพิบัติที่มีแนวโน้มที่จะมีถี่ขึ้นและรุนแรงมากขึ้น ด้วยปัจจัยสองอย่าง คือ วิกฤตสิ่งแวดล้อม เช่น แผ่นดินไหว อุทกภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว ฯ และการวิถีการใช้ชีวิตของมนุษย์ เช่น การสร้างตึกอาคารที่สูง การตัดไม้ ทำลายป่า ฯ โดยเฉพาะ

2. การเตรียมการวางแผนรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติของอาสาสมัครอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการเตรียมการวางแผนในการรับมือนี้ ได้แก่ การเตรียมอาสาสมัครให้มีความพร้อมด้านการทำงานคือ ยกกระดับอาสาสมัคร จากอาสาสมัครเล่น เป็น อาสาสมัครมืออาชีพ เมื่อเกิดภัยพิบัติ อาสาสมัครเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงาน นำพาตัวเองเข้าไปทำงานเป็นคู่ขนานที่ช่วยลดช่องว่างในสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกินกำลังของภาครัฐ ในการรับมือควรมีการทำงาน 3 ส่วนคือ กองหน้า กองกลาง และกองหลัง ให้เป็นกลไกในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรอบด้าน ไม่ได้มองเห็นส่วนใด ส่วนหนึ่ง ควรเห็นทุกส่วนในการเข้าไปช่วยเหลือประสานงานระหว่างความช่วยเหลือ กับ คนที่ต้องการความช่วยเหลือ การเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลเมื่อเกิดภัยพิบัติการมีศูนย์ประสานข้อมูล จัดการข้อมูลเหตุการณ์และความเสียหายเพื่อประสานหน่วยงานต่าง ๆ ได้ จะทำให้การช่วยเหลือและเข้าถึงกลุ่มที่ประสบภัยจริง และเมื่อเกิดภัยพิบัตินั้นสิ่งสำคัญที่ต้องทำคือระบบการประเมิน-วิเคราะห์-ทำนายเพื่อการวางแผน จำเป็นจะต้องมีการเตือนภัยแจ้งเหตุที่มีประสิทธิภาพ มีการระดมทรัพยากรและแรงงานเข้าไปจัดการแก้ไขอย่างมีระบบและทันที่ และจำเป็นต้องมีกระบวนการฟื้นฟูชุมชนที่

ต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดของการเตรียมการวางแผนรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติของอาสาสมัคร องค์กรจัดการอาสาสมัคร และเครือข่าย ดังนี้

การเตรียมความพร้อมของอาสาสมัคร

1. ผู้ที่สมัครใจเข้ามาเป็นอาสาสมัครในสถานการณ์ภัยพิบัติต้องเตรียมพร้อมตัวเอง โดยให้ความยืดหยุ่นและสลายอัตตาของตนเอง
2. ปรับตัวเองเพื่อรับใช้สถานการณ์ภัยพิบัติ สามารถก้มตัวเองลงต่ำและสามารถดัดแปลงตัวเองเข้าไปตอบโต้สถานการณ์ได้

การเตรียมพร้อมขององค์กรจัดการอาสาสมัคร

1. สร้างกระบวนการสื่อสารอาสาสมัคร เรื่องความคาดหวัง และภารกิจหน้างาน ฯ
2. สร้างกระบวนการจัดการอาสาสมัครด้านภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพและทำให้อาสาสมัครเข้ามาตอบโต้สถานการณ์ได้
3. จับคู่ของอาสาสมัครระหว่างทักษะและทรัพยากรที่มีกับภารกิจส่วนหน้าของงานภัยพิบัติให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
4. สร้างองค์ความรู้ในการรับมือและตอบโต้สถานการณ์ภัยพิบัติผ่านเครื่องมือเทคโนโลยี
5. จัดให้มีการอบรมเครื่องมือสื่อสารที่เหมาะสมและความรู้ขณะเกิดภัยพิบัติแก่อาสาสมัครและประชาชนทั่วไป เช่น วิทยุสมัครเล่น ฯ
6. สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับอาสาสมัครเรื่องข้อมูลพื้นฐาน ในการเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัย
7. การเตรียมพร้อมข้อมูลในสถานการณ์ภัยพิบัติ ควรสร้างผู้จัดการข้อมูลเบื้องต้นให้มีข้อมูลเพื่อส่งต่อในการทำงานในหน่วยต่าง ๆ
8. กลไกในภัยพิบัติการรับมือควรมีการทำงาน 3 ส่วนคือ กองหน้า กองกลาง และกองหลัง ควรเพิ่มน้ำหนักในการจัดการกองกลางมากขึ้น เนื่องจากเวลาเกิดสถานการณ์ มักทำส่วนหน้า และหลัง เป็นส่วนใหญ่
9. สร้างเครือข่ายประเมินสถานการณ์ภัยพิบัติ - การวิเคราะห์สถานการณ์ – ทำนายเพื่อวางแผนในการช่วยเหลือความต้องการที่แท้จริง

การเตรียมความพร้อมขององค์กรเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

1. สร้างความร่วมมือในการทำงานทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ควรเดินทางร่วมกัน(ทำงานเชื่อมประสาน) ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพื่อที่จะเป็นคู่ขนานของการทำงาน

2. จัดให้มีระบบการจัดการกลุ่มเข้าไปช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย (ภาครัฐและภาคประชาชน) เพื่อกระจายความช่วยเหลือ
3. สร้างกลไกการทำงานร่วมภาครัฐและภาคประชาชนให้เชื่อมประสานไปในทิศทางเดียวกัน
4. จัดซ้อมแผนในการรับมือกับภัยพิบัติในชุมชนเมืองและชุมชนต่างจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย
5. สร้างเครือข่ายชุมชนในพื้นที่ภัยพิบัติ
6. สร้างเครือข่ายอาสาสมัครในสถานการณ์ภัยพิบัติในสถานศึกษา

ในส่วนขอเสนอแผนงานอาสาสมัครในสถานการณ์ภัยพิบัตินั้น หากมี “กระบวนการจัดการ” ที่ดี จะส่งผลให้งานอาสาสมัครนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในทางการใช้ร่างกายและทรัพยากร ตรงต่อความจำเป็นของปัญหาในทุกๆ ระยะ ตั้งแต่ระยะการป้องกัน การแก้ไข และการฟื้นฟู ตลอดจนก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายอาสาสมัคร ทั้งในระดับปัจเจก ระดับเครือข่าย และ ระดับสังคม ในขณะที่เดียวกันเปิดรับอาสาสมัครที่มีประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ มีทักษะ ที่ประยุกต์กับสถานการณ์ภัยพิบัติเข้ามาร่วมงาน รายละเอียดขอเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่

1. วัดเป็นสถานที่ที่มีทรัพยากรพร้อมในหลายด้าน เช่น อาหาร ที่พัก หากเกิดภัยพิบัติในอนาคต วัดสามารถเป็นพื้นที่ในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพได้
2. ควรสร้างกระบวนการเรียนรู้ การรับมือแผ่นดินไหว ภาคเหนือและภาคใต้ ให้กับคนในสังคม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง
3. มองเรื่องทรัพยากรของวัด จัดให้มีการจัดการทรัพยากรของวัด เนื่องจากวัดมีทรัพยากรมากพอที่จะรองรับภัยพิบัติได้
4. การจับคู่ความช่วยเหลือของคนกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดที่ประสบภัย เช่น เขตบางเขน จับคู่ให้ความช่วยเหลือกับจังหวัดสุโขทัย เป็นต้น
5. ภาครัฐรวบรวมเครือข่ายระบบทั้งประเทศให้เป็นงานส่วนหนึ่งของอาสา เช่น อพปร.และเครือข่ายอื่น ๆ
6. สร้าง fourth center ส่วนงานที่ 4 ที่นอกเหนือจาก ภาครัฐ ภาคเอกชน และ ภาค Ngos

บอกเล่าประสบการณ์การจัดการอาสาสมัครในสถานการณ์ภัยพิบัติ

โดย คุณสมบัติ บุญงามอนงค์ มูลนิธิกระจกเงา

การจัดการอาสาสมัคร ตั้งแต่สึนามิ โคลนถล่ม แล้วต่อเนื่องกันมาที่น้ำท่วมใหญ่ปี 2554 รวมถึงมูลนิธิกระจกเงาส่งอาสาสมัครในเมืองไทย ที่เคยร่วมงานกับมูลนิธิฯ ในหน่วยงานอาสาสมัครไปร่วมกับงานอาสาสมัครกับอาเซียน ตอนเกิดภัยพิบัติ นากีส ประเทศพม่า

จุดเรียนรู้ของผมคือ พบว่าเมื่อสถานการณ์ภัยพิบัติขนาดใหญ่เกิดขึ้นขีดความสามารถของระบบที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นระบบของรัฐ หรือเอกชน หรือประชาชนที่จะรับมือมัน หรือท้องถิ่น มันจะล้นเหมือนน้ำที่ล้นตลิ่ง ในภาวะที่น้ำล้นตลิ่งมา จะทำให้เกิดความโกลาหล หมายความว่านิยามในวิกฤติการณ์หมายถึง สภาวะที่เกินกว่าขีดความสามารถของระบบที่มีอยู่จะรับมือได้ครับ

ดังนั้นตัวช่วยของสถานการณ์ภัยพิบัติ จะอยู่ที่ภาคประชาชนซึ่งดูเหมือนไม่ค่อยเกี่ยวกันนะครับ เราพบว่าทุกฝ่ายในการพัฒนาใหญ่ๆ จะมีภาคประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนที่คุณเหมือนคนธรรมดา ไม่มีแววเลยที่คุณเหมือนเป็น superman หรือ superwoman คนเหล่านี้จะเสนอตัวออกมา แล้วนำไปอุดช่องโหว่ต่างๆ ทั้งนี้การปรากฏตัวของจิตอาสาขนาดใหญ่ตั้งแต่ตอนสึนามิหรือทุกครั้งที่เกิดมหันตภัยมีสองด้านด้วยกัน คือหนึ่งเป็นด้านที่เรียกว่าเข้ามาของการให้ความช่วยเหลือพร้อมกับความโกลาหลพอสมควรเนื่องจากอาสาสมัครออกมาในปริมาณมาก ด้านที่สองอาสาสมัครยังไม่สามารถปรับตัวเองเข้ากับสถานการณ์ นี่คือสองส่วนสำคัญ

ดังนั้นด้านหนึ่งของอาสาสมัครเป็นภัยพิบัติรูปแบบหนึ่ง ตัวอาสาสมัครเป็นภัยพิบัติอย่างหนึ่ง และนั่นนอกจากอาสาสมัครที่เข้ามาทำงานภัยพิบัติ แม้ว่าตัวเองบ้านจะไม่โดนน้ำท่วมหรืออยู่นอกเขตพื้นที่ แต่เมื่อตัวเองเข้าไปอยู่ในพื้นที่ภัยพิบัติ ดังนั้นอาสาสมัครจึงมีสถานะประหนึ่งเป็นผู้ประสบภัยเสมือน เพราะคุณเข้ามาอยู่ในเงื่อนไขเดียวกับที่ผู้ประสบภัยกำลังประสบอยู่ เพียงแต่ที่บ้านคุณไม่โดนสึนามิบ้านคุณไม่โดนน้ำท่วมคุณอาจจะไม่กังวลเรื่องพวกนี้แต่โดยสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่คุณเข้าไปทำงานนั้นเนี่ย คุณอยู่ในภาวะที่มีความจำกัด ดังนั้นระบบเทคโนโลยีเราต้องสร้างตัวองค์ความรู้ในการที่จะรับมือหรือตอบโต้ ไม่งั้นอาสาสมัครที่เข้าไปจะเข้าไปตอบโต้สถานการณ์ได้ ก็จะนำไปสู่การเป็นปัญหาหรือภาวะได้เช่นกัน

อย่างไรก็ตามเราค้นพบว่าในช่วงหลังมา หลายองค์กรมีประสบการณ์ในการตอบโต้ของกลุ่มองค์กรที่มีรูปแบบการจัดการ หมายความว่ามีความรู้มีหนทางแล้วเมื่อมีคู่มือในการจัดการอาสาสมัคร ก็สามารถที่จะรวบรวมหรือผลักดันทำให้งานอาสาสมัครในงานภัยพิบัติมีประสิทธิภาพมากขึ้น แล้วทำให้เห็นด้านบวก ผมยังเห็นว่าปกติสมควรจะเพิ่มประสิทธิภาพด้านนี้และทำให้อาสาสมัครสามารถเข้ามาตอบโต้กับสถานการณ์ได้ นี่เป็นด้านบวก แต่ว่าก็มีข้อจำกัด ถ้าไม่จัดการอาสาสมัครจะเป็นด้านลบ ดังนั้นผมถึงต้องเรื่องว่าสนับสนุนให้มีการจัดการอาสาสมัครในภัยพิบัติ

บอกเล่าประสบการณ์การจัดการอาสาสมัครในสถานการณ์ภัยพิบัติ

โดย คุณปรเมศวร์ มินศิริ

เป็นเรื่องจริงตรงที่ว่าเวลาเกิดเหตุวิกฤติขึ้นมา จะมีคนที่ต้องการความช่วยเหลืออยู่เยอะแล้วก็ไม่มีคนไปช่วยในจุดๆนั้น แต่บางจุดมีคนช่วยจนมันล้นเกินไปแล้วก็เป็นภาระของจุดๆนั้นก็มิ โดยเฉพาอย่างยิ่งจุดที่สื่อมวลชนให้ความสนใจเป็นพิเศษบางที่ความต้องการบางอย่างก็จะช่วยให้เป็นไปได้แค่บางจุด ไม่มีอะไรยกตัวอย่างให้เห็นภาพชัดเจนปี 54 น้ำท่วมใหญ่ คือตอนแรกที่เข้าไปพร้อมคุณสมบัตินี้ ที่ สปภ. เพราะว่าเขาเปิดเป็นพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยขึ้นมา เราบอกว่าเราไปทำ ไม่ได้ไปทำ ไม่ได้ไปทำโดยที่ว่ารับคำสั่งภาครัฐ แต่ว่าเนื่องจากทางนั้นมันใหญ่พอที่จะไปตั้งศูนย์ประสานงานอาสาสมัครได้ เพื่อจะไปขอความร่วมมือ คำว่าไปขอความร่วมมือภาษาอังกฤษเขาจะเรียกว่า fourth center จะดังมากในต่างประเทศ ภาคส่วนที่ 4 ถ้าเราบอกว่าภาคส่วนที่หนึ่งคือภาครัฐ ภาคส่วนที่สองคือเอกชน ภาคส่วนที่สามคือ NGOs เวลาเกิดภัยพิบัติผมเชียร์ให้จัดเป็นภาคส่วนที่ 4 คือหากเราเข้าไปแล้วก็ใช้วิธีการรายงานตัว คำว่ารายงานตัวไม่ได้หมายความว่าไปเป็นลูกน้อง ในวงการภัยพิบัติหมายความว่าเราบอกว่า ขณะนี้เราเป็นใครมีขีดความสามารถที่จะช่วยอะไร เขาจะได้จัดการได้ถูกว่าตกลงเรื่องๆ หนึ่ง จะช่วยอะไร เช่นเราบอกว่า เราสามารถช่วยจัดการในบางเคส ซึ่งไม่ใช่เคสที่เร่งด่วน และไม่ใช่เคสที่จะต้องใช้เครื่องมือเครื่องมือหนัก อย่างนี้พอเราไปจัดการงานส่วนที่สองได้

ส่วนที่ปฏิบัติงานหลักก็จะทำงานได้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพขึ้น เพราะเราไปแยกยกออกมาตอนน้ำท่วมภาคใต้ผมไปมาคือตอนนั้นเราตั้งจุดรับบริจาคอยู่ที่หน้าโรงแรมดุสิตธานี มีสถานการณ์ที่นครศรีธรรมราช กับสุราษฎร์ธานี เราเตรียมจะลงไปเรียบร้อย เพียงแค่ทางทหารติดต่อมาบอกว่ามีหม้ออาสาอยู่บอกว่าเป็นหม้ออาสาที่จะไปช่วย ตอนนั้นญี่ปุ่นมีสึนามิ แล้วผมได้เรียนรู้จากหม้อคนนี้มาก เขาบอกว่าเป็นไปได้ใหม่ที่ว่าเราจะลงไปด้วยกันเป็นทีม ผมถามว่าต้องการอะไรเขาก็เลยมาคุยแล้วก็ชี้แนะให้ทำว่า การที่แพทย์จะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต้องมีคนที่ไม่ใช่แพทย์เป็นทีมไปช่วยด้วย เพราะให้แพทย์ทำทุกอย่างไม่ไหว

จากนั้นทีมได้ปรึกษาว่าเราสบายใจที่จะทำตรงนี้ไหม เราคุยกับทีมอาสาสมัครปรากฏว่าไม่สบายใจ บอกว่าทำไมเราต้องไปร่วมมือกับแพทย์ อารมณ์ประมาณนี้นะครับทำไมเราต้องไปร่วมมือกับแพทย์ บางคนก็รู้สึกว่าจะไปช่วย สรุปแล้วเราก็หาฉันทามติกันได้ว่าเราไปเรียนรู้ก็แล้วกัน เราถือว่าเราไปเรียน เราก็อยากรู้เหมือนกันว่าหม้อเวลาลงพื้นที่เขาทำอะไร ให้ไปจัดยาที่เอาผมยังงี้ก็ได้ พอเราลงพื้นที่เราก็เรียนรู้สองอย่างว่าเราจะไปหนุนเขาหรือเราจะไปโซโล่ คือเราจะออกพื้นที่เลยโดยไม่ติดต่อสาธารณสุขหรือปล่าว ในที่สุดแล้วเราตัดสินใจว่าจะไปเสริมโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ซึ่งโชคดีมาก ไปถึงโรงพยาบาลบอกว่ามีเพียงแพทย์อาสาเข้ามาขอไปเสริมได้ไหม เขาดีใจมากคือเขาตอบในแง่อารมณ์ประมาณนี้นะ อยู่ๆ มีคนมาช่วยทำ happy มาก กับข้าวมาทุกวันเลยกินข้าวด้วยกันทุกวัน ให้ที่พัก ตอนหลังข้อดีก็คือเริ่มยอมให้เราใช้รถใช้อะไรได้บางส่วน ยอมให้ถึงขึ้นเฮลิคอปเตอร์แล้วก็เครื่องบินทหารเพราะมีสนามบินอยู่ในนั้น อะไรอย่างนี้เป็นต้น การจัดการทำงานร่วมกันไปเลยดีกว่า ทำให้เราเรียนรู้ว่า มันก็ไม่แยในการไปทำงานร่วมกับคนอื่นซึ่งแรกๆ อาจจะถูกแปลกหน้า หรืออาจจะมีเงื่อนไขเช่น ยารับบริจาคเขาไม่เอา

เลย เขาบอกว่าผมไม่กล้าแจกยาอะไรไม่รู้ให้ใคร ถ้าเป็นไปได้รับเงินบริจาคมาแล้วเอาเงินมาซื้อที่นี่ แล้วขอให้ชัดเจนว่าออกจากที่นี่เขาถึงจะกล้าแจกจ่ายยา คือจะมีรายละเอียดเล็กๆน้อยๆอยู่ในนั้นเยอะมาก

เราได้เรียนรู้ว่าเรื่องเป็นแบบนี้แบบนี้ให้แบบนี้ไม่ได้ อาทิเช่น เรื่องให้นมเด็ก เราได้เรียนรู้ว่าวิธีที่ดีที่สุดคือให้พยาบาลถามว่า ยังกินนมแม่ได้ไหม ถ้ากินนมแม่ได้ ให้อาหารเสริมกับแม่ เพราะว่าเด็กจะได้กินนมแม่ ทำไม่ต้องให้เด็กกินนมผง เพราะว่าให้เด็กกินนมผงกับนมแม่ นมแม่ก็ต้องดีกว่าอยู่แล้ว แต่ถ้าเราเอานมผงให้แม่ไปแล้วเด็กก็อดกินนมแม่ อย่างนี้เป็นต้น มันเป็นเทคนิคแต่ถ้าบอกว่าให้นมผง จะต้องถามก่อนว่ามีน้ำร้อนไหม คือไม่มันเสียสุขภาพลักษณะ กินเข้าไปท้องเสีย บางเคสให้เลยไปถึงใจดีมาก บอกว่าเต็มทีลุยให้เลย มีข้อเสียแล้วอันนี้ ผมก็เพิ่งมารู้ว่าในทางสากลเขาจะบุกกฏหนัก เช่นในต่างประเทศห้ามถึงขั้นที่ว่า นมผงที่มีฉลากยี่ห้อก็ให้ไม่ได้ เค้านึกถึงว่าผิดกฎหมายคุณฉวยโอกาสในการเกิดภัยพิบัติโฆษณานมผงคุณ ไม่ได้ ถ้าบริษัทนมจะทำ CSR คุณต้องไปเปลี่ยนฉลากมาก่อน ห้ามถือโอกาสโฆษณา อันนี้กรณีในต่างประเทศ

กลับมาสุดท้ายก่อนจะปิดเรื่อง เรียนรู้จากหมอมว่าทำไมคุณหมอไม่ได้ไปช่วยสิ้นามิ ทำไมต้องมาเลือกที่นี่ ก่อน ซึ่งตอนหลังเขาบอกว่างานอาสาสมัครที่ญี่ปุ่นไม่ใช่อยู่ๆใครก็จะเข้าไปในพื้นที่ได้ ต้องทำเรื่อง ต้องแจ้งว่าเป็นหมอนี่ มีความชำนาญด้านไหน ต้องการจะเข้าไปในพื้นที่ไหน ต้องการไปช่วยอะไร แล้วทางนั้นเขาจะมีคนจัดการ พออนุมัติแล้วจะมีชุดให้ใส่ ชุดที่ว่าเห็นสีก็รู้เลยว่าเป็นหมอ เป็นคนที่เก่งทางด้านไหน เป็นคนที่มาช่วยด้านไหน และที่สำคัญคือจะมีกระดาษเขียนให้ใส่ของพลาสติกด้านหลังว่าเป็นรายละเอียดในการติดต่อเพื่อลดขั้นตอนในการสอบถามรายละเอียดว่าเป็นใคร ชื่ออะไร มีความถนัดด้านไหน และคำถามสุดท้ายถามที่หมอ เรื่องยุ่งยากขนาดนี้ หน่วยงานภาครัฐหน่วยไหนเป็นคนจัดการเรื่องนี้ เขาบอกว่าไม่ใช่หน่วยงานรัฐเป็นหน่วยงานอาสาสมัคร คนที่มาจัดการอาสาสมัคร คือคนที่อาสาสมัครด้วยตัวเอง คือพวกนี้มากันบ่อย เจอกันเยอะ หากถ้าเป็นรัฐบางที่บางเรื่องจะทำได้ รัฐออกมาทำกฎหมายบางเรื่องประชาชนจะไปฟ้องร้อง เรื่องสิทธิมนุษยชนแต่ถ้าเป็นอาสาสมัครประชาชนจะแปลกันเองมันไม่ถึงขั้นนี้ เพราะฉะนั้น เขาจะออกกฎก็ได้ เช่น ถ้าคุณบอกว่าคุณจะมาทำอะไรในที่นี้ ห้ามถ่ายภาพศพไป อย่างนี้เป็นต้น เขาจะมีข้อห้าม ถ้าคุณไม่ตกลงสิ่งนี้ เขาก็จะกันคุณเองว่าไม่ให้เข้า เพราะว่ามันเป็นเรื่องที่น่าอเนจอนาจนมาก แล้วบางคนไม่ได้ต้องการมาอาสาสมัคร ต้องการที่จะมีรูปอะไรสักอย่างไปใช้เพื่อประโยชน์เท่านั้นเอง อันนี้ก็เป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ จากประสบการณ์ที่มาแล้วแชร์ให้ฟังอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการแลกเปลี่ยนต่อไป

ผู้ดำเนินรายการ

เราได้ยินกันหลายที่แล้ว มันต้องมีการเรียนรู้ ชอบคำนี้มากเลยนะคะ ยิ่งอาสาสมัครในภาวะวิกฤติต้องเรียนรู้ พี่หรั่งเคยเล่าให้ฟังว่า สมัยสิ้นามิพี่ไม่รู้ตัวมาก่อนเลยว่าใช้ดีออกเตอร์ไปขัดห้องน้ำ ใช้ดีออกเตอร์ไปทำครัว อยากให้พี่หรั่งเสริมตรงนั้นว่ามันจำเป็นไหมว่าอาสาสมัครต้องผูกขาดกับงานหรือว่าเขาควรมีบุคลิกยังไงในยามนี้

คุณสมบัติ บุญงามอนงค์

มันมีเรื่องได้เถียงกันว่าด้วยเรื่องว่าอาสาสมัครควรทำอะไรหรือควรจะทำอะไรหรือควรจะทำอะไร มีคนบอกว่าควรจะใช้คนให้ถูกงาน แต่ปัญหามันอยู่ที่ว่าในหน้านั้นมันอาจจะไม่ได้ต้องการคนแบบนั้น นี่เป็นปัญหาใหญ่มาก ถ้าเรายึดติดว่าเราเป็นผู้เชี่ยวชาญอะไรสักอย่างหนึ่งมาแล้วเราคิดว่าช่วยหางานให้หน่อยที่มันสอดคล้องกับความเป็น Professional ของเราอะไรอย่างนี้ ซึ่งผมคิดว่าเป็นการไปแบบมีปัญหา ผมฟันธงว่าการที่คิดแบบนี้ เป็นปัญหา เป็นวิธีคิดที่ผมคิดว่าผิด วิธีคิดที่ถูกคือคุณต้องเอาปัญหาเป็นตัวตั้งก่อน ว่าปัญหามันคืออะไร และคุณหาคนที่จะไปตอบปัญหาไปเปลี่ยนให้ได้ คนที่ดีที่สุดคือ “ไม่มี” ไม่มีคนแบบนั้นเลยแต่ต้องการคนชัดห้องน้ำ เพราะคนมันใช้กันอยู่มันเยอะมาก คนที่ไม่ว่าคุณจะเป็นใครคุณจะต้องสามารถทำได้ เรียกว่าดัดแปลงตัวเอง ต้องดัดแปลงตัวเอง คือคุณจะมาบอกรับว่าคุณมีบั๊วคุณใหญ่ขนาดไหน หรือคุณมีตำแหน่งอะไรในบริษัทคุณ ผมคิดว่าสิ่งเหล่านั้นใช้ไม่ได้ในหน้างานอาสาสมัคร สิ่งที่อาสาสมัครทำได้คือดัดแปลงตัวเองเพื่อรับใช้สถานการณ์ แล้วคนที่สามารถก้มตัวเองลงให้ต่ำแล้วสามารถดัดแปลงตัวเองเข้าไปตอบสนองสถานการณ์ได้มาก ในทหรณะผม ผมคิดว่านี่คือแก่นกลางของอาสาสมัคร แต่ไม่ได้แปลว่าไปทำสิ่งที่ตัวเองไม่มีทักษะเลย คือหมายความว่าถ้าเราสามารถแมชชิงกันได้เป็นเรื่องที่สุดยอด ระหว่างทักษะหรือทรัพยากรที่เราที่มีกับภารกิจส่วนหน้า ถ้าแมชชิงกันได้จับคู่กันได้อันนี้ดี แต่กรณีที่ไม่ได้ตัวที่ต้องปรับคือตัวเรา ผมยกตัวอย่าง เช่นมีน้องนักศึกษาไปลงไปที่สิ้นามิแล้วก็ตั้งใจกันมากเลยมากกันยี่สิบคน ตั้งใจมากกันเยอะๆเด็กๆเอากีตาร์มา แล้วก็ขอให้เราช่วยจัดเด็กๆ มาฟังการแสดงหรือการที่มาเล่นของนักศึกษาที่จะไปออกค่ายอะไรทำนองนี้ ผมว่าวิธีคิดแบบนี้มีปัญหา แล้วก็พยายามสื่อสารตลอด น้องกลุ่มนี้ยืนยันว่าเขาตั้งใจมาทำสิ่งนี้

ดังนั้นเขาไม่ยอมที่จะปรับให้ไปทำงานอาสาอื่นที่มีงาน เขาไม่ยอม เขาคุยตกลงกันแบบนี้ตั้งแต่อยู่บ้านแล้ว ดังนั้นเขามาเพื่อที่จะทำสิ่งนี้ ผมคิดว่านี่ไม่ใช่ความผิดของเด็ก แต่ที่นั่นเป็นประสบการณ์ชีวิตผมเลย ทำให้พบว่าหลักการที่ถูกต้องเราต้องสื่อสารอาสาสมัคร แต่สังคมเรายังไม่มีวัฒนธรรมการสื่อสารแบบนี้ออกไปให้ความรู้คน ทำให้อาสาสมัครคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตัวเองทำจะมาทำอะไร อย่างบอย (เจ้าหน้าที่มูลนิธิกระจกเงา) ผมรับประกันว่าไม่มีใครคิดว่าตอนที่เราเดินทางไปที่สิ้นามิจะไปกรี๊ดปากศพ ต้องล้วงออกมาถ่ายรูป ดูฟันถ่ายรูปฟันเอกเรย์ฟัน พวกฟันโครงสร้างฟันเพื่อจะดูจับคู่ส่วนบุคคลอ มันสยดสยองมากนะครับ คือระยะกระชั้นชิดเลย มันสุดจินตนาการ คือถามว่ามีใครสักกี่คนที่คิดเรื่องแบบนี้จะมาทำแบบนี้ตั้งแต่อยู่ที่บ้านก้าวออกจากประตูบ้านว่าจะมาเผชิญหน้ากับสิ่งนี้ แต่ถ้ามีเรื่องแบบนี้อยู่ข้างหน้า คุณไม่ทำก็ไม่ได้นะ มันไม่ทำระบบมันล้ม มันต้องมีใครสักคน หรือตำแหน่งง่าย ๆ ตำแหน่งประเภทช่วยเหลือเพื่อน ชับเห้งื่อ เพราะคุณและไปหมดแล้วมือไม้คุณร่างกายคุณชุดคุณเรียกว่าน้ำเหลืองทั้งตัว ผมถามว่าเวลาเหงื่อคุณตกกลางวันใครชับเห้งื่อ มันต้องมีคน ทำหน้าที่ชับเห้งื่อ เดินชับเห้งื่อคน

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเตรียมการวางแผนรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติของอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

คุณใจหลุย ผู้เข้าร่วมเสวนา

ในฐานะอาชีวศึกษาในภาวะวิกฤติ ใจเดียวของโครงการนี้ก็คือ ตอบโจทย์ที่พวกท่านถามอยู่ครับว่าทำอย่างไรเราจะรู้ข้อมูลว่าพื้นที่จริงมันเป็นอย่างไร เราต้องมีคนที่ผ่านการอบรมหรือว่าฝึกตัวเองขึ้นมาในการทำงานในพื้นที่ ไม่ได้ต้องการให้คนนอกขึ้นไปดู คือเราจะเพิ่มขึ้นมาจากเดิมที่เราฝึกกันเพื่อจะมีกลุ่มอาสาสมัครที่มีเหตุเราจะเข้าไป เราอาจจะเพิ่มมาในชุมชนทุกชุมชนเอง มีผู้นำสักคนที่คอยตอบสนองว่าสถานการณ์จริงๆของบ้านคุณเป็นอย่างไร ที่ของคุณเป็นอย่างไร อยากให้ทุกคนตระหนักแล้วก็เตรียมพร้อม อย่างน้อยที่สุดคุณก็มีการสื่อสารทางวิทยุ วิทยุใช้ไม่ได้ก็โทรศัพท์ใช้ไม่ได้เวลาเกิดเหตุส่วนใหญ่เราก็จะไม่ค่อยติดต่อทางโทรศัพท์ เราก็จะมีวิทยุสมัครเล่นมีเสตชันต่างๆที่เป็นโมบายเสตชันติดที่รถออฟโรด แล้วก็การติดต่อสื่อสารกับภายนอกที่จะเข้าไปช่วยเหลือได้บอกว่าคุณที่ขาดจริงๆคืออะไร เพราะการบริหารจัดการเป็นสิ่งที่เราจะต้องช่วยกันเราไม่ใช่แค่กลุ่มเดียว เพราะว่าเวลาเกิดภัยพิบัติโดยเฉพาะ climate change เนี่ยมันเกิดทั่วโลก แล้วมันจะเกิดภาพใหญ่ เราจะไม่สามารถไปโฟกัสรวมกันเซนเซอร์เดียวในประเทศ แล้วก็ออกไป เตี้ยวเซียงราย เตี้ยวภาคใต้ ไม่ได้ครับ ตอนนี้อย่างทุกคนประชาชนทั่วไปจะต้องตระหนักเราก็ต้องมีการเตรียมตัวของตัวเองทุกคนครับ

คุณทีออป กรีนพีซ ประเทศไทย

คุณใจ พุดในเรื่องของช่องทางการสื่อสารสำคัญมาก คือเมื่อในยามวิกฤติ ทุกระบบผู้ให้บริการมือถือในประเทศไทย ล่ม โกลาหลมากติดต่อกันไม่ได้แต่เรามีอุปกรณ์อีกหนึ่งอย่างที่สามารถสื่อสารถึงกันได้ นั่นคือวิทยุสื่อสารคือวิทยุสื่อสารสำคัญเหมือนกันคือในยามปกติมีคนใช้งาน ในยามวิกฤติแล้วคนอยากจะใช้ก็ใช้ไม่เป็น จุดนี้ที่สำคัญเหมือนกันถ้าเกิดหน่วยงานบางหน่วยงานมีการอบรมหรือจัดตั้งบุคลากรในพื้นที่ชาวบ้านเรียกชาวบ้าน อสม. เป็นต้น มาเรียนรู้การใช้งานวิทยุสื่อสาร ในยามปกติใช้ไปแล้วแน่นอนในยามวิกฤติแล้วเขาสามารถยกเครื่องมือนี้นำมาใช้ได้

คุณแท้ป นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร

พบว่าจริงๆแล้ว ปัญหาของประเทศไทยมันอยู่ที่ว่า เราเป็นประเทศที่ชอบใช้คำพูดที่ว่าวุ่นวายล้อมคอกคือพอถึงเวลาปั๊บ เราก็พอเวลาปกติทั่วไปคนที่มาพูดถึงเรื่องราวของภัยพิบัติก็จะถูกมองว่าเป็นคนบ้า เพราะมันไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่พอถึงเวลาที่เกิดขึ้นมาปั๊บ มันไม่มีคนจัดการ ทุกคนก็จะลั้ลลากัน อะไรต่างหาก เอาตัวรอดกัน ผมคิดว่าตอนนี้ควรจะถึงเวลาแล้วว่ที่เรานั้นควรที่จะมี เมื่อสักครู่นี้ที่บอกว่ามันเป็นเครือข่ายของคนในชุมชนผมคิดว่าเราน่าจะขยายไปถึงในเรื่องของสถานศึกษานะครับที่อย่างน้อยก็เป็นสถานศึกษาบางแห่งที่จะมีเรื่องของชมรม

หรือว่ากลุ่มที่จะทำหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องพวกนี้ อย่างน้อยก็คือเรื่องของการปฐมพยาบาล หรือว่าซึ่งพื้นฐานเลย มองว่าเด็กมัธยมสามารถทำได้ในเรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น อย่างน้อยพวกนี้ถ้าเขาเป็นคนในชุมชนด้วยเขาเป็นเยาวชนในพื้นที่ด้วย การที่เขาพูดคุยกับคนในพื้นที่ด้วยมันจะง่ายกว่า รวมถึงเรื่องของการขยายผลต่อไปยังการทำงานกับคนในครอบครัว การทำงานกับคนในสังคม ถ้าเราเริ่มขยายฐานจากเด็กๆก่อนผมว่าเราอาจจะมีโอกาสที่จะขยายในระดับชุมชนได้ แต่ว่าข้อจำกัดของมันคือ ควรจะมีคนที่ทุ่มเทกับงานตรงนี้เต็มทีเพราะว่าอย่าลืมว่าพอเราไปพูดถึงประเด็นของการจัดการศึกษา มันใช้เวลาค่อนข้างนานมาก แต่ว่าถ้าเราก้าวได้แล้ว คนเหล่านั้นจะก้าวเดินต่อไปต่อ

คุณสมบัติ บุญงามอนงค์

ประเด็นที่ผมตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับสิ่งที่คุณท๊อปพูดเมื่อสักครู่นี้เป็นประเด็นว่าด้วยเรื่องของการไดนามิกของข้อมูลต่างๆนาๆ คือในสถานการณ์ภัยพิบัติเรื่องการตอบสนอง กว่าที่คุณจะตอบสนองประชุม ประชุมที่งานที่กรุงเทพฯจะเอาอย่างไร ข้อมูลมันจะมากกระปริดกระปอย บางทีรู้สึกว่ามันแน่นแล้ว เราชอบจนข้อมูลมันครบแล้วแน่นแล้วเราแมชชิงความสามารถได้แล้วเราลงพื้นที่ปฏิบัติการ กว่าที่จะลงไปถึงเป้า มันเปลี่ยน สถานการณ์มันเปลี่ยน หมายความว่าคือธรรมชาติของภัยพิบัติมันคือชีวิต จะมีวิวัฒนาการของปัญหา ปัญหาหนึ่งอาจจะลดลง อย่างเช่น ตอนนี้นำลดการค้นหาผู้เสียชีวิตกลับเป็นเรื่องรอง ตอนนี้นำไปสู่เรื่องของกาฟื้นฟูหรือการจัดการของผู้ประสบภัยเรื่องบ้านพักชั่วคราว สิ่งเหล่านี้กลายเป็นเรื่องใหญ่ขึ้นมา หมายความว่ามันมี life circle ของมันใน การที่จะเคลื่อนตัวไป การเผชิญหน้ากับข้อมูลทั้งหมด ข้อมูลในภัยพิบัติคืออะไร

คุณปรเมศวร์ มินศิริ

เรื่องข้อมูลในภัยพิบัติ ผมโทษประโยคเดียว มันมีประโยคหนึ่งที่ผมรู้สึกว่ามันอยู่ในหัวสลัดไม่ออกมาหลายปีแล้ว คือมีเพื่อนผมคนหนึ่งแกมีแฟนเป็นผู้หญิงแล้วก็หน้าตาดีอะไรประมาณนี้ แต่ก็ไปแะปากศพเหมือนกันนะ คือตั้งใจลงไป คือเพื่อนลงไปก็ไม่คิดว่าจะต้องไปแะปาก ทำไปทำไมไม่ไหว ให้ไปซบเหงียงานก็จะเยอะ และในที่สุดแล้วคนสวยก็หมดแรง ต้องมาทำแบบนี้เองเลยเหออ แล้วผมอยากได้ข้อมูลข้างล่างคือในพื้นที่สำนักงานตอนนี้เป็นอย่างไร เนื่องจากเพื่อนตอบประโยคหนึ่งว่า “วะ มีคนทำแบบมึงเยอะเลย แม่งถือทัมไคร์ฟมาทุกวันขอข้อมูล กูก็เลยบอกเค้าว่ามาแะปากศพสิ” คือประโยคนี้ติดหัวผมมาหลายปีแล้ว กำลังจะบอกว่าเรื่องข้อมูลมันเหมือนวิงผลัดนะ ขณะนี้มีคนเป็นอยู่ พลัดแรกนั้นไม่มีคนยื่น เพราะว่าเหนื่อย ถ้าให้ผมแนะนำก็คือคงต้องหามนุษย์ผลัดแรกเยอะๆ แล้วไปลดจำนวนมนุษย์ผลัดสุดท้ายลงไปหน่อย จะดีขึ้นเยอะ

คุณสมบัติ บุญงามอนงค์

ผมขอเห็นต่าง ผมคิดว่าถ้าส่วนหน้าก็เยอะ เวลาภัยพิบัติจนตัวพอกอยู่หน้างานนี่มหาศาลเลยไหลมาเอง ขับรถไปเองปรากฏตัวกันเอง เยอะมาก พักหลังน้ำท่วมกองที่อยู่ข้างหลังก็กองทัพใหญ่มาก ปัญหาที่เราขาดไม่ได้ ขาดส่วนหน้า เราขาดส่วนกลาง ถ้ามีคนส่วนกลางคอยสรุปแล้วเป็นตัวที่จะลิงค์ระหว่างคนส่วนหลัง ที่จะบอกว่า จะเอาข้อมูลไม่ต้องไปถามคนที่กำลังแฉปากศพอยู่ แต่ถามคนตรงกลางที่เห็น เห็นทั้งหมดเห็นทั้งบนทั้งล่าง เห็นข้างหลัง เราทำหน้าที่ส่วนกลาง ระบบเห็นว่า ระบบการจัดการสำคัญมากคือระบบส่วนกลาง เพราะเช่นนั้นคนไม่ค่อยลงทุน คือเวลาคุณเจอสถานการณ์ปุ๊บมันจะทำให้อะดรีนาลีนหลัง พอคุณหลังแล้วคุณจะวิ่งไปข้างหน้าโดยที่คุณไม่รู้ว่าคุณมาถึงหน้างานได้อย่างไรเพราะว่าอะดรีนาลีนคุณหลัง พอเสร็จแล้วก็ทำโอเวอร์มากเลย ทำเยอะ ไม่หลับไม่นอน ท่วมเท แล้วก็สร้างก่อปัญหาตามอะดรีนาลีนมันหลัง คนที่เคยผ่านงานจะเข้าใจเรื่องที่ผมพูดดี พออดิ นารีนหลังเท่านั้นจะมีปัญหาต่อ แต่ว่าคนตรงกลางผมเห็นว่าถ้าเราพูดถึงกระบวนการจัดการเราต้องท่วมเทสร้าง กลไกตรงกลางและจะทำให้การจัดการกองหลังขึ้นไปถึงส่วนหน้าได้ และทำให้ส่วนหน้าสามารถตอบสนองต่อ สถานการณ์ได้ดีขึ้นและมีคนผลัด ผลัดเปลี่ยนการเข้าไปทำงานส่วนหน้า

คุณปรเมศวร์ มินศิริ

เราก็ทำส่วนกลาง คือหาก่อนว่าปัญหามันเกิดอะไรขึ้น มีรถอินเตอร์เน็ตจากการยิงสายขึ้นไป แต่ก็ไม่มี ระบบไฟสายที่จะต่อเข้าไปในจุดนั้น เราถามอุปกรณ์ที่เราซื้อลงไปเราไม่กล้าเอาขึ้นมา เรื่องตรงการนี้เป็นเรื่องใหญ่ มากเลย จริงๆอย่างป็นั้น ภรรยาผมไปเจอเคสหนึ่งสำคัญมาก แทนที่เราจะรีบอะดรีนาลีนหลังกระโดดเข้าไปซื้อ ของไปให้เขา เรายังพบว่ามัน

คุณเวธกา สิริวัฒนา

ภัยพิบัติน้ำท่วมเมื่อปี 54 การทำงานของภาครัฐทำให้เกิดคำถาม ทำไมดอนเมืองน้ำจึงท่วม พอเห็นของ บริจาคที่ได้รับมาจำนวนมากแต่ก็ทำอะไรไม่ได้ เนื่องจากไม่มีส่วนกลางมาดูแล และช่วงน้ำกำลังมา จะเข้าดอน จิ่งตัดสินใจเรียกเพื่อนมาช้ เมืองเสียดายของบริจาคควยชนของบริจาคชั้นที่สูง เวลาที่ต้องการส่วนกลางจึงมักมี ปัญหาในเรื่องคำสั่งการ

คุณอัฐพงษ์ บุญสร้าง

บ้านเรามีปัญหาที่คนอยากจะช่วย การทำงานประสานงานของคน แม้จะเป็นกลุ่มทำงานก็จะทำงานโดย ไม่ฟังเสียงคนอื่น ที่จริงเราจะทำงานระดับประเทศไม่ได้ทำงานแค่การประสานงาน ต่างคนต่าง น้ำท่วม ไป ทักกันไปไหนก็ น้ำท่วมเชียงใหม่ก็แหกกันไป เราจะรับมือสถานการณ์อย่างไร การสื่อสารฐานข้อมูลที่ถูกต่อ-ง การใช้วัดน่าจะดีกว่าเพราะเป็นแหล่งระดมทุนขนาดใหญ่ เมื่อเกิดสถานการณ์เราควรจะต้องตั้งทีมหมอคน-สื่อ- วิเคราะห์สถานการณ์และส่วนกลางที่วิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร

หลวงพี่วัดพระรามเก้า

เห็นด้วยที่วัดวัดพระราม โรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่ติดกันควรที่จะร่วมมือกัน-9 มีกิจกรรมที่จะทำให้วัดเข้ามา มีส่วนร่วมในภัยพิบัติ เป็นจุดรวมที่ดีเนื่องจากมีของบริจาคเข้ามาเยอะ

คุณใจหลุยส์

มีประสบการณ์จากวัด ตอนตีสี่น้ำท่วม ตีห้าสามารถตั้งศูนย์ช่วยเหลือได้ และสามารถรายงานได้ว่า ตรงไหนที่น้ำท่วมเยอะ ในขณะที่หน่วยงานอื่นๆ ยังมีไม่มีใครตื่น

คุณสมบัติ บุญงามอนงค์

วัดสามารถทำระบบการจัดการโรงทานได้รวดเร็ว เรายังมีความกังวลเรื่องใดพิเศษอีกไหม

ผู้ดำเนินรายการ

มีความกังวลเรื่องแผ่นดินไหว

คุณณัฐรัฐ สุภาพโนสม

สำหรับแผ่นดินไหว จุดเสี่ยงที่ภาคเหนือ เกิด ตลอดจนเกาะสุมาตราและพม่า ภาคใต้ ,ภาคตะวันตก ,7-8 ริกเตอร์ ซึ่งเป็นอันตรายกว่ารอยเลื่อนต่างๆ บ้านเราแผ่นดินไหวตลอดเวลา แต่จะรับรู้ได้เมื่อ 4 ริกเตอร์ขึ้นไป และ จะอันตรายเมื่อ 5 ริกเตอร์ขึ้นไป ในขณะที่น้ำท่วมดินถล่ม- มรสุมพัดพาทุกปี เราโดนถล่มตลอดบ่อยกว่า แผ่นดินไหว

คุณสมบัติ บุญงามอนงค์

เพราะเรารับมือกับมันบ่อย ประชาชนเลยไม่เกิดการตื่นตัวใช่ไหม ?

คุณณัฐรัฐ สุภาพโนสม

แผ่นดินไหวหลายๆ เกิดขึ้นที่ อย่างกรณีเชียงรายและไม่มีประสบการณ์ของภาครัฐ อาศัยชุมชนและหมู่บ้าน เท่านั้น ต้องใช้อาสาสมัครเนื่องจากไม่ติดกฎเกณฑ์ใดๆ

อาจารย์ มราชภัฏอุบลราชธานี.

เหตุการณ์ที่เจอที่อุบลฯ การจัดการของหน่วยงานรัฐ คนที่ลำบากอยู่แล้วต้องออกมารับของบริจาค ทุกคนเจอวิกฤติภัย เหตุ แต่ทุกคนไม่รู้ลึกตัวมองสถานการณ์ไม่ออกสิ่งที่คิดสิ่งที่ทำคนละเรื่องกับปัญหาพอเข้าหารัฐจะเป็นการ ประสานงาน ทำอย่างไร? เราจึงจะซ้อมและทดลอง หรือจำลองเหตุการณ์ หรือมีคู่มือจริงๆ ลักที่

คุณธนภัทร

รัฐต้องเจอกับเหตุภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วมทุกปี รัฐก็จะเอาดินมาถม ทางหลวงก็จะเอาดินมาถมถนนตลอด ชาวบ้านต้องติดบ้านหนีน้ำ บ้านมีบันได บ้าน 2 ชั้นบวกชั้นลอย เป็น 3 ชั้น

หลวงพี่วัดพระรามเก้า

หากดูหนังเรื่อง Zombie โรคระบาด การติดเชื้อ สุขอนามัย วัดมีทรัพยากรเยอะ ข้าวสาร อาหารแห้ง ห้องน้ำ การทำบุญเทศกาลต่างๆ ถ้ามีการจัดการระบบที่ดีจะเป็นประโยชน์ ซึ่งวัดมีครบถ้วนทุกอย่าง แต่ขาดการจัดการ

คุณอัฐพงษ์ บุญสร้าง

หากมีภัยพิบัติเกิดขึ้นที่กรุงเทพฯ เทียบกับที่อื่นแล้วยังไม่ตายเยอะเท่ากับกรุงเทพฯ เพราะคนกรุงเทพฯ ไม่เคยเตรียมรับมือ หากมีการทำงานแบบช่วยเหลือกันเช่น เขตพื้นที่ในกรุงเทพฯ จับคู่ช่วยจังหวัดโน้น จังหวัดนี้ เช่น เขตบางกะปิกับสุโขทัย ถ้าเราซ้อมการรับมือแบบช่วยเหลือกัน เรื่องน้ำท่วมคงไม่เท่าไร เรื่องดีก็กลมกลืนกว่า

คุณปภินวิช ละอองแก้ว กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การป้องกันมี 14 ประเภท ภัยที่เกิดขึ้นจะมีระดับประเทศ, จังหวัด, ท้องถิ่น และมีช่วงเวลาคือ ก่อน, ขณะ, หลัง ขณะเกิดภัยพิบัติภาครัฐจะโดดก่อน โดยมาการขอรับบริจาคกระสอบทรายซึ่งยังทำไม่ได้ทันที ภาครัฐจะต้องมีการบริหารจัดการการขอไปก่อน ซึ่งต้องมีระบบและการ สื่อสาร ขณะเดียวกันจิตอาสา ก็อยากทำงาน แต่โดดภาครัฐห้าม สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นคือ ความร่วมมือ ภาครัฐเป็นกองอำนาจการ จะเห็นได้ว่าบางครั้งหลายองค์กรจะไปแย่งงานกันทำ ภาครัฐต้องรู้ข้อมูลและแจ้งกลับคืนไปที่ส่วนกลางของรัฐ ซึ่งบางครั้งองค์กรต่างๆ ที่เข้าไปทำงานก็ไปทำภาระให้ชาวบ้านซะเอง เราต้องรู้และส่งข้อมูลจากส่วนกลาง การมีส่วนกลางจะช่วยดูแลให้เครือข่ายต่างๆ ที่เข้ามาทำงานต้องเข้ามาผ่านภาครัฐ ภาครัฐอาจทำงานช้า หรือของ มาตอนน้ำลดนั้น อาจทำให้ช้าไม่ทันใจ สิ่งที่ต้องชมเชยหน่วยงานข้างนอก คือ การทำงานที่ รวดเร็ว คือเครือข่ายต้องเป็นก้อนเดียวกัน ต้องเชื่อมโยงกับภาครัฐ สิ่งใดขาดก็เข้าไปเติมและ รับรู้ปัญหาด้วยกันคือ ภาครัฐ-เครือข่าย จะทำให้เกิดความมุ่นวาย และซับซ้อนของที่บริจาค จะต้องถึงมือประชาชนอย่างแท้จริง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีรวบรวมเครือข่ายทั้ง ประเทศ อปพร. และเครือข่ายของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไม่สามารถสั่งการทั้งหมดได้ และภาครัฐกำลังดูเรื่องค่าใช้จ่าย รวมถึงการ ดูแลอาสาสมัครและเครือข่าย เพื่อพูดคุยหาแนวทางและเดินไปด้วยกันในอนาคต

ปัจจุบันกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นกระทรวงสาธารณสุขก็พยายามที่จะใช้ระบบใช้การจัดการหรือ (ICS) Incident Command Systems เข้ามาช่วย ทุกครั้งที่เกิดภัยก็จะมีศูนย์กลางและจะมีการเช็คอินมีการรายงานยอดว่าใครไปทำอะไรที่ไหนเมื่อไรอย่างไรเพราะเราก็จะได้รู้อย่างน้อยเราไปช่วยเขาแล้ว ตรงนั้นคือศูนย์กลางรับรู้ที่เราไปก็คนไปช่วยหน่วยงานไหนไปบ้างเมื่อเกิดเหตุการณ์ทำให้ท่านได้รับบาดเจ็บหรืออะไรก็แล้วแต่หน่วยงานตรงนี้ก็สามารดูท่านด้วยเช่นเดียวกันฉะนั้น ผมอยากจะมองว่าเครือข่ายต่างๆ ซึ่งเป็นความปรารถนาดีของภาคเอกชนหรือใครก็ได้แต่สมควรที่จะมาจับมือกับภาครัฐให้ได้ ภาครัฐอาจซ้ำซ้อนนิดหนึ่งก็ต้องทำใจ ผมเองก็อยู่ในภาครัฐแต่เราทำไมซ้ำจ้งของยังไม่ได้มันนี่เราก็คงอยากไปช่วยชาวบ้าน ซึ่งปัจจุบันเป็นอะไรที่ติดขัดเหมือนกันว่ายังไม่มา ของมาแล้วน้ำลดอะไรแบบนี้ ส้วมกระดาษทำไมมาหลังน้ำลด อย่างเช่น แทนที่จะมาในช่วงที่ชาวบ้านเขาต้องการน้ำท่วมบ้าน มันซ้ำในขณะที่ภาคเอกชนเขาไปช่วยหมดแล้วของเรายังไปซื้อ ยังไปสืบราคา ยังไปนู่นนี่ไม่ทันใจ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมชมเชยสำหรับพวกท่าน คือ ทำงานได้เร็ว